

Karlbergsskolans plan för likabehandling och mot kränkande behandling HT 2022 och VT 2023

Innehåll

Kommungemensam del	3
Lagstöd	3
<i>Skollagen (2010:800)</i>	3
<i>Diskrimineringslagen (2008:567)</i>	3
<i>FNs konvention om barns rättigheter – Barnkonventionen (1989)</i>	3
<i>Läroplaner</i>	3
Definitioner/begrepp	4
<i>Trakasserier och sexuella trakasserier</i>	4
<i>Kränkande behandling</i>	4
<i>Diskriminering</i>	4
<i>Vardagliga dispyter</i>	4
<i>Repressalier</i>	4
Rutiner för anmälan av kränkande behandling	5
<i>Till dig som barn, elev eller vårdnadshavare</i>	5
Vision och mål Karlskoga kommun.....	6
Uppföljning	6
Lokal del – Karlbergsskolan	7
Inledning.....	7
<i>Karlbergsskolans värdegrund</i>	7
Utvärdering av förra årets plan.....	8
<i>Planerade främjande insatser</i>	8
<i>Planerade förebyggande insatser</i>	9
<i>Åtgärdande insatser</i>	11
<i>Avslutande kommentar</i>	11
Kartläggning och analys.....	12
<i>Enkät om elevers trygghet och delaktighet (från Unicef)</i>	12
<i>Statistik från verktyget för inrapportering av kränkande behandling</i>	14
<i>Trygghetsenkät</i>	14
<i>Delaktighet i utformandet av Likabehandlingsplanen</i>	16
<i>Forskning och Litteratur</i>	18
<i>Sammanfattande analys – vad behöver vi arbeta med på Karlbergsskolan?</i>	19
Planerade insatser.....	20
<i>Främjande och förebyggande insatser</i>	20
<i>Åtgärdande insatser</i>	23
Kontaktuppgifter	24
Referenser.....	26

Kommungemensam del

Lagstöd

Arbetet mot kränkande behandling i förskolaskola och skola regleras av nationella lagar och styrdokument.

Skollagen (2010:800)

Kommunen ansvarar för att förskola och skola följer de bestämmelser som råder samt bedriver ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Verksamheterna ska genomföra åtgärder för förebyggande av kränkande behandling genom en årligt uppdaterad plan.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen finns för att motverka diskriminering och trakasserier samt för att främja allas lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller uttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnicitet eller sexuell läggning. Förskola och skola har skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering.

FNs konvention om barns rättigheter – Barnkonventionen (1989)

År 2020 blev barnkonventionen svensk lag och särskilt viktiga artiklar för arbetet mot kränkande behandling är:

- Artikel 2 - Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3 - Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- Artikel 12 - Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

Läroplaner

Läroplaner är nationella styrdokument och samtliga läroplaner för skolverksamhet (LPFÖ18, LGR22, GY22, GYSÄR22) framhåller att var och en som arbetar inom verksamheterna ska verka för likabehandling, jämställdhet och att inga barn eller elever får utsättas för diskriminering eller annan kränkande behandling.

Definitioner/begrepp

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker en persons värdighet kopplat till diskrimineringsgrunderna; kön, könsidentitet, ålder, religion- eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsnedsättning.

Sexuella trakasserier är när kränkningarna har en sexuell karaktär.

Kränkande behandling

Både elever och personal kan utsätta en elev för kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkande behandling kallas den handling som inte kan kopplas till någon diskrimineringsgrund men som kränker ett barn eller en elevs värdighet och kan vara

- Fysiska: slag, knuffar, sparkar, fasthållning
- Verbala: förolämpningar, öknamn, könsord, svordomar, hot
- Psykosociala: miner, gester, suckar, blickar, ryktesspridning, utfrysning
- I text/eller bildform: sms, mms, e-post, sociala medier, lappar, brev, klotter

Diskriminering

Diskriminering är när någon elev missgynnas eller kränks indirekt på grund av skolans struktur (regler, förhållningssätt, kultur) vilket inskränker en elevs rättigheter, eller via direkt missgynnande behandling. Behandlingen ska ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna (kön, könsidentitet, ålder, religion- eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsnedsättning). En elev kan även missgynnas utifrån dessa kriterier om det finns behov av särskilt stöd som inte tillgodoses

Vardagliga dispyter

Konflikter hör till vardagen och är en drivkraft till förändring och utveckling. Elever kan ofta lösa konflikter på egen hand men behöver ibland få vägledning från vuxna.

Kränkningar som utförs upprepade gånger under en längre tid kallas mobbning.

Repressalier

Repressalier innebär att en person blir utsatt för bestraffning eller dålig behandling i samband med att den uppmärksammar eller anmäler kränkande behandling eller diskriminering.

Inom skolförvaltningens verksamheter förväntas såväl barn och elever som vuxna vara medvetna om, och förstå, förutsättningarna för hur vi ska vara mot varandra.

Rutiner för anmälan av kränkande behandling

Förskola och skola är ansvariga att skyndsamt utreda, åtgärda samt dokumentera fall av kränkande behandling. När personal får kännedom om eller uppfattar att kränkningar och/eller trakasserier förekommer i förskolan och skolan ska personalen agera på följande sätt:

1. Personal som upptäcker eller får kännedom om kränkningar ingriper direkt. Elevernas klasslärare/mentor informeras.
2. All kännedom om kränkande behandling anmäls till rektor och huvudman genom att skyndsamt rapportera in ärendet i kommunens digitala dokumentationsverktyg för kränkande behandling, i den Digitala Barn- och Elevakten.
3. Rektor fattar beslut att utreda om kränkning har skett enligt 6 kap. 10 § skollagen och handläggare av ärendet utses. Utredning dokumenteras i det digitala dokumentationsverktyget i den Digitala Barn- och Elevakten.
4. Utredning påbörjas snarast av utsedd handläggare och ska färdigställas skyndsamt. Undantag gäller för mer omfattande utredningar som kräver mer tid.
5. Rektor fattar därefter beslut om att avsluta ärendet alternativt påbörja åtgärder för att kränkande behandling ska upphöra.
6. Åtgärder dokumenteras under arbetets gång i det digitala dokumentationsverktyget i den Digitala Barn- och Elevakten.
7. Ärendet följs upp och utvärderas av utsedd person. Utvärdering dokumenteras i det digitala dokumentationsverktyget i den Digitala Barn- och Elevakten. Utvärdering visar om ärendet kan avslutas eller om åtgärder behöver intensifieras.
8. Rektor avslutar ärendet när kränkningarna har upphört.

Rapportering som sker till huvudmannen är: anmälan om misstänkt kränkande behandling, bedömda kränkningssärenden och samtliga avslutade ärenden.

Om elev har blivit utsatt för kränkande behandling av personal, utreds ärendet av rektor.

Till dig som barn, elev eller vårdnadshavare

Vet du, eller misstänker du som förälder, att ditt barn/någon elev blir utsatt för kränkande behandling eller diskriminering ber vi dig att ta kontakt med skolan. I samarbete med skolan kan vi få till stånd en positiv förändring av ditt barns situation.

Vision och mål Karlskoga kommun

Karlskoga kommuns vision är att vara välkänd som **välkomnande, kloka och innovativa Karlskoga!** Kommunen ska arbeta utifrån de av kommunfullmäktige antagna mål för 2021-2023 för en god start, ett gott liv, ett gott näringslivsklimat, ett gott miljöarbete och ett gott åldrande. Måluppfyllelsen finns beskriven i kommunens Mål- och budgetdokument, som går att ta del av på hemsidan karlskoga.se.

Uppföljning

Uppföljning av den kommungemensamma delen sker i samband med delårsrapport till Barn- och utbildningsnämnden enligt det systematiska kvalitetsarbetet.

Lokal del – Karlbergsskolan

Inledning

Karlbergsskolans värdegrund

På Karlbergsskolan finns även en lokal värdegrund framtagen. Denna värdegrund baserar sig på våra värdeord:

- Skolan är viktig.
- Jag gör alltid mitt bästa
- Jag är rädd om min skola och vår miljö.
- Alla barn är allas barn.
- Jag blir respekterad och respekterar andra
- Vi pratar med varandra, inte om varandra.

Till det har vi våra fyra förhållningssätt:

- Ta hand om mig
- Ta hand om dig
- Ta hand om varandra
- Ta hand om Karlbergsskolan

Utvärdering av förra årets plan

Planerade främjande insatser

Öka elevernas delaktighet

Utvärderas med hjälp av RBS enkäter

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Trygghet och tillgänglighets kartläggningar klassvis (RBS)	Augusti 21	Bitr. rektor	
Alla klasser ska ha regelbundna klassråd samt skolråd (RBS)	HT 21 VT 22	Bitr. rektor Kurator	VT22
Event om Barnkonventionen – Barnkonventionens dag (RBS)	November 21	Bitr. rektor	HT22

Kommentar: Trygghetskartläggningen genomfördes i januari 2022. Resultatet från den mätningen redovisas i nästa avsnitt "Kartläggning". Andel klasser som har regelbundna klassråd har ökat och nu har en majoritet på skolan regelbundna klassråd. En temadag om Barnkonventionen hölls.

Öka samsyn mellan vuxna

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Övning med personal: Vår elevsyn (RBS)	September 21	Bitr. rektor	HT22
Personaldiskussion: rollen som rastvärd	Januari 22	Rektor Kurator	VT22

Kommentar: Övning kring elevsyn är genomförd. Personaldiskussion om rollen som rastvärd är inte genomförd på grund av omprioriteringar.

Normkritiskt arbete

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Utbildning normkritik för personal	Februari 22	Rektor Kurator	VT22
Normer, jämlikhet och psykisk hälsa åk 5 fyra tillfällen	Februari 22 Mars 22 April 22 Maj 22	Trygghetsteamet Kurator	HT22

Kommentar: Ingen av ovanstående aktiviteter har genomförts på grund av omprioriteringar och restriktioner som hindrat oss att kunna samlas.

Empatiträning

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
REDE åk 1 - två tillfällen	HT21	Trygghetsteamet Kurator	HT22

Kommentar: *Insatsen har inte kunnat genomföras på grund av tidsbrist, dåvarande kurator arbetade på 50 %.*

Stärka föräldrar och odla goda relationer mellan hem och skola

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Föräldrakvällar: stärk relationen med ditt barn samt information om hur skolan arbetar främjande och förebyggande	Mars 22 April 22	Rektor Kurator	Maj 22

Kommentar: *Insatsen är inte genomförd på grund av restriktioner som bidrog till att det inte var möjligt.*

Planerade förebyggande insatser

Stärka relationer mellan elever till elever och till vuxna

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Upprätta en fadderverksamhet	HT22	Trygghetsteamet Kurator All personal	VT23
Utbildning/stöttande halvdag för personal: relationsstärkande med elever (Connect)	April 22	Kurator	Slutet av HT22
Skapa sociogram genom intervjuer samt mäta trygghet via enkäter: Åk 4	VT22	Kurator	HT22
Trygghetsteamet besöker samtliga klasser för presentation och beskrivning av trygghets-lådan	HT21 och VT22	Trygghetsteamet	Slutet av VT22
Trygghetsteamet besöker FSK. Presentation, info om Barnkonvention samt samarbetsövning	HT21 och VT22	Trygghetsteamet	Slutet av VT22
Skapa sociogram genom intervjuer samt mäta trygghet via enkäter: Åk 2	HT21	Kurator	VT23
Temadagar åk 6: relationer, konflikter, psykisk hälsa och ohälsa	HT21	Kurator Skolsköterska	Slutet av HT22

Kommentar: *Fadderverksamheten har inte varit möjlig att starta på grund av restriktioner kring covid-19. Halvdag för personal har därav heller inte varit möjlig att genomföra. Sociogram i årskurs 2 har inte genomförts på grund av tidsbrist och omprioriteringar. Trygghetsteamet har besökt samtliga klasser och informerat om sitt arbete samt Trygghetslådorna, detta arbete upplevs som positivt då viktigt information nås till samtliga elever.*

Trygghetsteamet har också gjort ett arbete i Förskoleklass, utvärderingen visar att 81% av eleverna upplevde besöken som bra. Över hälften av eleverna tyckte att de övningar som gjordes var bra och fler än hälften uppgav att övningarna hjälpt dem att vara snällare mot varandra.

Samtyckte och integritet

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Stopp min kropp: Åk 2 sex tillfällen	Januari - Maj 22	Trygghetsteamet Kurator	VT22

Kommentar: Insatsen har genomförts. Utvärdering visar att personalen upplevt arbetet som positivt då det gett eleverna ökade kunskaper om integritet samt stärkt sammanhållningen i gruppen. En majoritet av eleverna har upplevt Stopp min kropp tillfällen som roliga, lärorika och de tycker att arbetet bör fortsätta.

Konflikthantering

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Bråka smartare: åk 4	HT 22	Trygghetsteamet Kurator	Juni 22
Konflikthantering: Personal – med material att använda med eleverna	Januari 22	Kurator	Maj 22

Kommentar: Bråka smartare har genomförts i dåvarande årskurs 4, dock finns ingen utvärdering dokumenterad. Personal i dåvarande årskurs 4 har fått två handlednings-tillfällen med fokus på konflikthantering tillsammans med kurator.

Sociala medier och källkritik

Utvärderas genom egen enkät

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Nätpolarna	HT 21 VT 22	Rektor	VT 22

Kommentar: Nätpolarna har genomfört en föreläsning för samtliga elever i årskurs 3-6. De har varit och besökt årskurs 3 och årskurs 4 för att diskutera kring sociala medier. Nätpolarna har också besökt Karlbergsskolan under raster för att bygga relation och visa upp sin verksamhet för eleverna.

Hantering av raster

Utvärdera genom observation

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Fortsätta med planerade rastaktiviteter och involvera 4-6	Kontinuerligt	Rastvårdsansvariga	VT 22
Diskussion och beslut kring raster rastvårdar	HT 21	Bitr. rektor	VT 22

Kommentar: Planerade rastaktiviteter har genomförts kontinuerligt under läsåret. Även årskurs 3 har varit med i arbetet med rastaktiviteter. Diskussion kring rastvårdar har genomförts vid en APT.

Åtgärdande insatser

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Lyssna på elever som upplever otrygghet/när något har hänt	Kontinuerligt	ALLA vuxna på skolan	Kontinuerligt
Systematiskt dokumentera och följa upp kränkingsärenden	Kontinuerligt	ALLA vuxna på skolan	Kontinuerligt

Kommentar: En majoritet av eleverna på Karlbergsskolan upplever sig trygga på skolan samt att vuxna lyssnar på dem. Verktöget för att dokumentera och följa upp kränkningar har förändrats, och tyvärr bidragit till att det upplevs som svårare att arbeta i än tidigare.

Avslutande kommentar

Restriktionerna på grund av covid-19 har påverkat Karlbergsskolans verksamhet på många sätt, och inte minst flera delar av Likabehandlingsarbetet. Flera av de planerade insatserna ha inte varit möjliga att genomföra på grund av restriktionerna, då dessa insatser baseras på det fysiska mötet mellan människor.

Utvärderingar visar att elevers delaktighet ökar på Karlbergsskolan, vilket pekar mot att arbetet med klassråd och skolråd fungerar och därför är något vi behöver fortsätta arbeta med.

Trygghetsarbetet som bedrivits i förskoleklass har visat på goda resultat. Över 80% av eleverna tycker att trygghetsarbetet var positivt och menar att det hjälpt dem att bli snällare kompisar. I årskurs 2 har samtliga elever fått sex tillfällen på temat "Stopp min kropp", och detta visar utvärderingen att båda elever och personal har uppskattat. Utvärderingen visar att eleverna fått en ökad kunskap om deras rättigheter kring den personliga integriteten.

Antal rapporterade kränkningar har ökat, trots det upplever en majoritet av Karlbergsskolans elever sig trygga när de befinner sig i skolans miljöer. Verktöget för att rapportera och dokumentera om kränkningar upplevs av många som bristfälligt och svårt att arbeta i.

Kartläggning och analys

Enkät om elevers trygghet och delaktighet (från Unicef)

Enkäterna är separat utformade för personal, elever åk F-3 och elever åk 4-6. Därav redovisas resultaten separat.

Personalenkät

Kunskap om Barnkonventionen

- Personalens kunskap om hur Barnkonventionen ska tillämpas har ökat kraftigt, från 23% vid nollmätningen till 80% vid nuvarande mätning
- När det handlar om att förmedla kunskap om barns rättigheter i sin undervisning, har det ökat en aning. Vid nollmätningen uppgav 78% att de förmedlade kunskap om barns rättigheter i sin undervisning, och vid den senaste mätningen anger 80% detta
- Fortfarande relativt hög andel personal som tror att barns rättigheter även innebär skyldigheter. 44% av personalen tror detta, jämfört med 47% vid nollmätningen

Personalens kunskap om Barnkonventionen och hur den ska tillämpas har ökat kraftigt vilket är positivt. Vi behöver arbeta vidare med att stötta personalen i hur de kan förmedla barns rättigheter ännu mer i sin undervisning, samt diskutera tillsammans kring barns rättigheter, vilket också hör ihop med vår gemensamma elevsyn.

Elevinflytande

- 72% anser att eleverna har inflytande över utvecklingen av skolan. Vid nollmätningen var det 60% som ansåg detta
- När det handlar om elevernas deltagande i utvecklingen av undervisningen har det minskat en aning, 67% ansåg detta vid nollmätningen, nu anser 65% detta
- Fler i personalen än tidigare vet nu att skolan har forum för elevinflytande (klassråd och skolråd). Vid nollmätningen var det 28% som inte visste om skolan har något sådant forum och nu är det 24% som inte vet.

Positivt att elevers delaktighet tycks ha ökat över tid, dock har elevers inflytande över undervisning minskat. Drygt en fjärdedel av personalen vet inte om att skolan har forum för elevinflytande.

Trygghet

- 96% av personalen uppger att det förekommer mobbning/kränkningar på skolan. Vid förra mätningen uppgav 86%

Tryggheten på skolan måste öka. Vi ser tendenser till att det går åt motsatt håll, vilket är viktigt att försöka arbeta med under HT22 och resten av läsåret.

Elever F-3

Kunskap

- 53% uppger att de har hört talas om Barnkonventionen, jämfört med 74% som upp gav detta vid förra mätningen

Kunskapen om Barnkonventionen hos elever i årskurs F-3 har minskat. Detta skulle kunna bero på att cirka 60 elever är nya på skolan, de elever som börjat förskoleklass och inte var med och fyllde i enkäten vid föregående tillfälle.

Elevinflytande

- 56% av eleverna uppger att vuxna på skolan frågar dem vad de tycker. Vid förra mätningen ansåg 59% detta.

Här ser vi en liten minskning i elevernas upplevelse att bli tillfrågade och lyssnade på.

Trygghet

- 72% av eleverna uppger att de är trygga på skolan. Vid förra mätningen upp gav 66% detta.
- 72% uppger att man får vara som man vill utan att bli retad, vid förra mätningen var den siffran 76%
- 53% anser att de andra barnen är snälla, förra mätningen ansåg 56% detta

Tryggheten över lag tycks ha ökat. När det handlar om att få vara som man vill, eller hur man upplever de andra barnens beteende har det minskat en aning, vilket är en negativ trend. Tryggheten behöver öka och att endast hälften av eleverna tycker att andra är snälla mot dem är något vi behöver arbeta med.

Elever åk 4-6

Kunskap

- 45% kan säga minst fyra rättigheter ur Barnkonventionen. Vid nollmätningen var denna siffra 37%
- 59% vet att de inte kan förlora sina rättigheter som barn, nollmätningen visade att endast 39% visste om detta

Kunskapen i den här elevgruppen har ökat. Det tyder på att vårt arbete ger frukt och att vi behöver fortsätta driva detta arbete för att få ännu fler elever att ta till sig av kunskapen om barns rättigheter.

Elevinflytande

- 53% uppger att de får ge förslag hur lektioner skulle kunna utformas, vid tidigare mätning var denna siffra 42%
- 70% uppger att de får ge förslag på hur skolan kan bli bättre, jämfört med 64% vid tidigare mätning

Elevinflytandet i åk 4-6 har ökat sen den förra mätningen. Målet framåt bör vara att öka den siffran ytterligare!

Trygghet

- 67% känner sig trygga på skolan, vid förra mätningen uppgav 74% detta
- 40% anser att de blir rättvist behandlade av vuxna på skolan. Nollmätningen visade att 56% upplevde detta
- 47% anser att vuxna reagerar när någon elev blir dåligt behandlad, vid förra mätningen uppgav 56% detta
- 47% anser att man kan vara den man vill utan att bli retad. Nollmätningen visade att 54% upplevde detta

Tryggheten har minskat. Även om minskningen inte är så stor så är det i många frågor färre än hälften som upplever trygghet och rättvis behandling. Detta måste vi arbeta med framåt.

Statistik från verktyget för inrapportering av kränkande behandling

- Antal ärenden har ökat något från 26 stycken föregående läsårs till 30 stycken detta läsårs
- Onsdagar är en dag då många kränkningar sker.
- Detta läsårs är det mest pojkar, 22 st (73%), som förekommer i kränkningsärenden, jämfört med föregående läsårs då det var jämnt fördelat mellan flickor och pojkar
- Kränkningarna är framför allt fysiska, därefter verbala. Så ser det ut bägge läsåren
- Årskurs 4 sticker ut i antalet kränkningar detta läsårs, föregående läsårs var det årskurs 2 som stack ut

Antalet inrapporterade kränkningar har ökat något, dock är det en övervägande del pojkar som är utsatta i ärendena från detta läsårs. De fysiska kränkningarna är de vi uppmärksammar och rapporterar in mest.

Trygghetsenkät

Elevhälsoteamet på Karlbergsskolan har utformat en egen enkät som mäter elevernas upplevda trygghet på skolan. Enkäten är tänkt att användas två gånger per termin.

Resultaten nedan är från när enkäten fylldes i under september och oktober 2022.

- En majoritet av skolans elever känner sig trygga på skolan, 42 % uppger att de känner sig mycket trygga och 30 % att de känner sig trygga.
- Eleverna uppger att det som skapar trygghet på skolan är framför allt att ha kompisar att leka med och att rasterna är roliga
- 64 % av elever uppger sig vara trygga överallt på skolan, medan 35 % uppger att inte är trygga på alla platser på skolan.
- De platser eleverna uppger som mest otrygga är omklädningsrummen och skolgården
- Fler ställen där elever upplever otrygghet är bakom kullen, vid cykelstället, toaletterna och kompisgungan.
- Elevernas förslag hur tryggheten på skolan kan öka är: att fler vuxna behöver finnas till hands på rasten och lyssna på eleverna, att lekoteket har mer öppet, att det anordnas fler samarbets/aktivitets-dagar för eleverna samt att eleverna skulle få bestämma mer över sin skoldag åtminstone någon dag i veckan.

En klar majoritet av eleverna känner sig trygga på skolan, även om inte alla gör det. Det som ger trygghet är att ha kompisar och att rasterna känns roliga. Det finns platser på skolan där eleverna känner sig otrygga, och de lämnar flera bra förslag hur skolan kan arbeta för att öka tryggheten till exempel fler vuxna ute på raster och fler arrangerade samarbetsdagar.

Delaktighet i utformandet av Likabehandlingsplanen

Elever

Eleverna har utöver att fylla i Unicefs enkät om trygghet och delaktighet samt skolan egen trygghetsenkät fått diskutera frågor relaterade till Likabehandlingsplanen på sina klassråd. Följande frågor diskuterades:

- Vad tror ni skulle minska antalet kränkningar på Karlbergsskolan? till exempel: vilka rastaktiviteter, att vuxna pratar om hur man är en bra kompis, barnen får lära sig hantera konflikter, hur skolgården ser ut mm. Kom gärna med egna förslag! Vad kan de vuxna göra, vad kan barnen göra mm.
- Vad tror ni skulle göra så att alla barn på skolan känner att man får vara den man är? Att man får ha vilka kläder man vill utan att bli retad, att man inte blir retad för sitt namn eller hudfärg eller att alla barn känner att de får vara kära i vem de vill. Vad kan de vuxna göra, vad kan barnen göra, hur borde skolgården se ut mm.
- Hur ska skolan göra för att alla barn ska känna sig delaktiga i det som händer på skolan? Att alla barn får säga vad de tycker och vara med och bestämma saker.
- Hur ska skolan göra för att alla barn ska känna sig trygga på Karlbergsskolan? Vad är det som gör att du känner dig trygg här på skolan? Vad är det som gör att du inte känner dig trygg här på skolan?

De antecknade svaren kan sammanfattas utifrån tre områden: Trygghet, delaktighet och minska kränkningar.

Trygghet

- Det är viktigt att ha kompisar att vara med i skolan för att känna sig trygg
- Eleverna efterfrågar att vuxna behöver säga ifrån när elever betar sig illa för att skapa trygghet för elever som utsätts på olika sätt
- Eleverna upplever det som positivt med trygghetslådor på skolan, och anser att det är något skolan bör fortsätta med

Delaktighet

- Eleverna vill ha mer skolråd än i nuläget
- Det är bra att få rösta om saker i klassrummet och att välja rastaktiviteter eller till exempel vilken musik som spelas på rasten
- Eleverna anser att de vuxna på skolan borde låta eleverna bestämma mer

Minska kränkningar

- De vuxna kan vara mer "stränga" ute på rasten och säga ifrån när elever gör dumma saker
- Eleverna efterfrågar fler rastvakter
- Elever har lyft att det förekommer rasistiska kommentarer på Karlbergsskolan, detta behöver vi arbeta vidare med
- Rastvärdar kan vara mer engagerade i vad eleverna gör ute på rasterna
- Eleverna efterfrågar mer kunskap i konflikthantering

- Prideflaggan borde bli mer synlig på Karlbergsskolan

Personal

En del av personalen (klasslärare) har varit med och diskuterat tillsammans med eleverna ovanstående frågor. Övrig personal har fått ta del av enkätresultat och diskuterat detta. Det har även diskuterats frågor om likabehandlingsarbete under utvärderings – och analysdagar i Loka juni 2022. Den färdigskrivna Likabehandlingsplanen kommer att skickas ut och delges med samtlig personal på skolan.

Nedan redovisas förslag som framkommit som berör likabehandlingsarbetet på Karlbergsskolan:

- Samtlig personal behöver arbeta mer med de fyra förhållningssätten
- Målet bör vara att alla elever ska känna sig lyssnade på av alla vuxna på skolan
- Organiserade rastaktiviteter är bra och bör fortsätta
- Önskemål om team som kan arbeta med konflikthantering och kränkingsärenden
- Rastvärdar skulle kunna vara mer tillgängliga till exempel vid friluftsdagar och likande
- Fadderverksamhet bör startas
- Arbeta aktivt med språkbruket på skolan
- Arrangera temadagar på skolan
- Arbeta med att skapa "vi-känsla" på skolan

Vårdnadshavare

Samtliga vårdnadshavare kommer att delges den färdigskrivna likabehandlingsplanen samt den lättlästa versionen av planen.

Forskning och Litteratur

Skolverket gav ut en vägledning för elevhälsan 2014, där det framkommer att stämningen i skolan bör präglas av värme, trygghet och acceptans av varandras olikheter för att alla elever ska må bra i skolan och kunna prestera sitt bästa¹. Förtroendefulla relationer mellan elever och personal är en förutsättning för att uppnå ett gott skolklimat, menar Skolverket i en annan skrivelse om arbete mot kränkande behandling².

Föräldrars engagemang och förtroende till skolan är viktigt för att elever ska nå framgång och måluppfyllelse i skolan³. Friends årliga rapport som kom 2021 menar också på att det är mycket viktigt med positiv vuxennärvaro samt att skolan arbetar med att skapa en positiv kultur och jargong på skolan⁴.

Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster enligt läroplanen⁵, och att arbeta med normkritiskt förhållningssätt kan vara ett sätt att göra detta. Personal och elever bör ges tid att diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan byggas och vårdas⁶.

Delaktighet är också avgörande för att skolan ska lyckas med att minska kränkande behandling. Studier visar att skolor där eleverna varit delaktiga i framför allt aktiviteter som syftar till att skapa god atmosfär, där minskade kränkningarna⁷. Även stabila rutiner och en samarbetande kultur har visat sig vara ett effektivt sätt att arbeta mot kränkande behandling i skolan⁸. Ytterligare en framgångsfaktor i arbetet mot kränkningar är att kartlägga elevernas trygghet⁹, samt ge personal rätt utbildning för att öka förståelsen för kränkningar och mobbning¹⁰.

¹ Socialstyrelsen och Skolverket, *Vägledning för elevhälsan*, 2014, sidan 116

² Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012, sidan 18

³ Socialstyrelsen och Skolverket, *Vägledning för elevhälsan*, 2014, sidan 80

⁴ https://friends.se/uploads/2021/08/Friendsrapporten_2021.pdf, sidan 40-41

⁵ Socialstyrelsen och Skolverket, *Vägledning för elevhälsan*, 2014, sidan 25

⁶ Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012, sidan 17

⁷ Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012, sidan 19

⁸ Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012, sidan 19

⁹ Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012, sidan 23

¹⁰ Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, 2012, sidan 20

Sammanfattande analys – vad behöver vi arbeta med på Karlbergsskolan?

Utifrån vad som framkommit i olika utvärderingar och enkäter, samt vad litteratur och aktuella rapporter framhäver, så är det viktigt för Karlbergsskolan att arbeta med trygghet och delaktighet. Skolan behöver präglas av ett tryggt och tillåtande klimat, samt främja goda relationer för att kränkningarna ska minska.

För att skapa ett öppet klimat kan skolan arbeta utifrån ett normkritiskt förhållningssätt och skapa forum för delaktighet, både för elever, personal och vårdnadshavare. För att göra detta behöver skolans personal ges rätt utbildning och förutsättningar att kunna diskutera kring till exempel normkritik, vad goda relationer innebär, delaktighet med mera.

Det är viktigt att skolan kartlägger elevers upplevda trygghet för att kunna sätta in korrekta insatser samt att utreda de kränkningar som sker på ett korrekt sätt.

Sammanfattningsvis kommer Karlbergsskolan under läsåret HT22/VT23 arbeta med insatser som berör dessa två områden:

Delaktighet Trygghet

Delaktighet

Öka elevernas delaktighet i såväl utformningen av undervisningen, fastställandet av generella regler på skolan samt gällande skolans sociala kultur. Även personal på skolan behöver känna delaktighet då det bidrar till en samsyn vuxna emellan och ett gott samarbete kan frodas.

- Regelbundna och tydliga forum för elever där samtliga elever har lika stor möjlighet att vara med och påverka samt uttrycka sin åsikt
- Personal på skolan behöver ta ansvar för att samla in elevernas åsikter, tankar och idéer i det arbete de planerar och utför
- Personal på skolan behöves ges tid för att diskutera och analysera sina tankar och idéer tillsammans för att öka samsynen och samarbetet

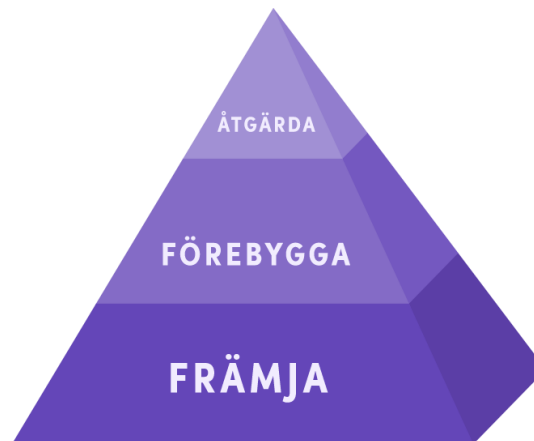
Trygghet

Öka elevernas upplevda trygghet på skolan med syftet att alla elever ska trivas i skolan och därmed kunna utvecklas kunskapsmässigt och uppnå sin fulla potential

- Erbjud elever kunskap om och övning i empati, konflikter och integritet
- Implementera skolans fyra förhållningssätt
- Strukturera raster med hjälp av organiserade rastaktiviteter
- Erbjud personal på skolan kunskap om normkritiskt förhållningssätt och våra rutiner för att dokumentera kränkningar
- Arrangera gemensamma aktiviteter på skolan
- Ge föräldrar information om hur Karlbergsskolan arbetar med trygghet samt erbjuda föräldrastöd i form av gruppverksamhet ABC - satelliten

Planerade insatser

Insatserna planeras utifrån följande modell:

Det innebär att det mesta av arbetet ska bestå av främjande insatser, och den minsta delen av arbetet ska handla om åtgärdande arbete. Det ska planeras mest resurser och tid till det främjande och förebyggande arbetet.

Främjande och förebyggande insatser

Ofta går främjande och förebyggande insatser in i varandra då de kan vara både främjande och förebyggande samtidigt.

Delaktighet

Regelbundna och tydliga forum för elever samt att personal tar ansvar för att samla in elevernas åsikter

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Trygghet och tillgänglighets kartläggningar klassvis (RBS)	VT23	Biträdande rektor och kurator	HT23
Alla klasser ska ha regelbundna klassråd samt skolråd (RBS)	Hela läsåret	Klasslärare, rektorer och kurator	HT23

Personal på skolan behöves ges tid för att diskutera och analysera sina tankar och idéer tillsammans

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Föreläsning om barnrätt och barns delaktighet från	23 augusti	Biträdande rektor och kurator	HT23

Karlskoga kommuns barnrättssamordnare			
Forum för personal att diskutera frågor kring delaktighet och barns rättigheter tex APT, arbetslag med mera	Hela läsåret	Rektorer och kurator	HT23

Trygghet

Erbjuda elever kunskap om och övning i empati, konflikter och integritet

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Samarbetsdag åk 5	HT22	Kurator	HT22
Tematräffar om konflikthantering åk 4 och åk 3	HT22	Kurator	HT22
Samarbetsdag och REDE åk 1	HT22	Kurator	HT22
Empatiträning FSK	HT22	Kurator	HT22
Tema Hälsa åk 6	HT22	Kurator och skolsköterska	VT23
Stopp min kropp åk 2	VT23	Kurator	VT23
Tematräffar om konflikthantering åk 3	VT23	Kurator	HT23
Prata om värdegrund och hur man är mot varandra med samtliga elever	Hela läsåret	All personal på skolan	HT23

Implementera skolans fyra förhållningssätt

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
KaKa (Karlbergskanalen)	Hela läsåret	Biträdande rektor och kurator	HT23
Göra de synliga på skolan genom kreativt skapande från eleverna	HT22	Biträdande rektor och kurator	HT23
All personal lyfter de fyra förhållningssätten i samtal med elever	Hela läsåret	All personal på skolan	HT23

Strukturera raster med hjälp av organiserade rastaktiviteter

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Planerade rastaktiviteter	Hela läsåret	Lekoteksansvariga	HT23
Lekoteket	Hela läsåret	Lekoteksansvariga	HT23
Samarbete med fritidsbanken	Hela läsåret	Lekoteksansvariga	

Erbjuda personal på skolan kunskap om normkritiskt förhållningssätt och våra rutiner för att dokumentera kränkningar

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Information om normkritiskt förhållningssätt till personal	HT22 och VT23	Kurator	HT23
Information om rutinen hur vi dokumenterar kränkningar till personal	HT22 och VT23	Kurator	HT23

Arrangera gemensamma aktiviteter på skolan

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
KaKa (Karlbergskanalen)	Hela läsåret	Biträdande rektor, kurator och skolrådet	HT23
Karlbergsmarknaden	VT23	Biträdande rektor, kurator samt alla klasslärare	HT23
Öppet hus	VT23	Alla	HT23
Fadderverksamhet	Hela läsåret	Trygghetsteamet och klasslärare	HT23
Uppmärksamma religiösa högtider	Hela läsåret	Alla	HT23

Ge föräldrar information om hur Karlbergsskolan arbetar med trygghet samt erbjuda föräldrastöd i form av gruppverksamhet ABC

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Information om Trygghetsarbetet på Karlbergsskolan	Hela läsåret, vid föräldramöten och/eller skriftlig information	Kurator	HT23
ABC föräldrastödsutbildning erbjuds på Karlbergsskolan av Satelliten		Kurator	HT22 och VT23

Övriga insatser med syfte att öka tryggheten för eleverna

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Klassanalyser åk 6	VT23	Kurator och klasslärare	VT23
Tematräff inför högstadiet åk 6	VT23	Kurator och kuratorer Bregårdsskolan	VT23
Trygghetslådor	Hela läsåret	Kurator och Trygghetsteam	HT23

Åtgärdande insatser

Typ av insats	När?	Ansvarig	Uppföljning
Lyssna på elever som upplever otrygghet/när något har hänt	Kontinuerligt	ALLA vuxna på skolan	Kontinuerligt
Systematiskt dokumentera och följa upp kränkningsärenden	Kontinuerligt	ALLA vuxna på skolan + lite extra kurator och rektor	Kontinuerligt

Kontaktuppgifter

Rektorer

Nina Rajaniemi, Rektor

nina.rajaniemi@karlskoga.se

Jörgen Säteraas, Biträdande Rektor

jorgen.sateraas@karlskoga.se

Elevehälsoteam

Nora Nygren, Skolkurator

nora.nygren@karlskoga.se

Cristina Tiljander, Specialpedagog

crisrina.tiljander@edu.karlskoga.se

Camilla Hellström, Speciallärare

camilla.hellstrom@edu.karlskoga.se

Jenny Åling, Skolsköterska

jenny.aling@karlskoga.se

Trygghetsteam

Nora Nygren

nora.nygren@karlskoga.se

Robin Odén

robin.oden@edu.karlskoga.se

Heli Petersen

heli.petersen@karlskoga.se

Jennifer Pavlovic

jennifer.pavlovic@karlskoga.se

Ulrika Bölin

ulrika.bolin@edu.karlskoga.se

Anna Gustafsson

anna.gustafsson@karlskoga.se

Maria Byström

maria.bystrom@edu.karlskoga.se

Sofia Karlsson

sofia.karlsson2@karlskoga.se

Noah Säteraås

noah.sateraas@karlskoga.se

Övriga viktiga kontaktuppgifter

BRIS Barn 116 111, vuxen 077 150 50 50
Barnombudsmannen www.bo.se
Diskrimineringsombudsmannen www.do.se

Rädda Barnens Föräldratelefon 020 786786
Barn- och elevombudet beo@skolverket.se

Referenser

Litteratur

Socialstyrelsen och Skolverket, *Vägledning för elevhälsan*, Falun: 2014

Skolverket, Skolverkets allmänna råd: *Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*, Stockholm: 2012

Rapporter

https://friends.se/uploads/2021/08/Friendsrapporten_2021.pdf